

Cuprins

Lista tabelelor	7
Listă figurilor	7
Introducere	9
Capitolul 1	
Decalajele dintre România, țările ECE și zona euro	
1.1. Gradul de convergență reală cu zona euro	
Cazul României și al altor țări ECE	13
1.1.1. Convergența structurală cu zona euro	17
1.2. Gradul de integrare comercială și structura comerțului	25
1.2.1. Convergența structurii comerțului țărilor ECE	31
1.3. Dovezi ale integrării financiare cu zona euro	46
Remarci finale	53
Capitolul 2	
Corelația șocurilor economice cu zona euro	
2.1. Tipologia șocurilor economice	55
2.2. Identificarea șocurilor economice	58
2.2.1. Descompunerea șocurilor pe baza unui model VAR structural	60
2.2.2. Metodologia Blanchard-Quah de descompunere a șocurilor	64
2.2.3. Estimarea șocurilor cererii și ofertei agregate	68
Remarci finale	86
Capitolul 3	
Sincronizarea ciclurilor de afaceri cu zona euro.	
Analiza factorilor de influență	
3.1. Metodologia de extragere a ciclurilor de afaceri	90
3.1.1. Analiza componentelor principale (PCA)	94
3.1.2. Extragerea ciclurilor de afaceri	96
3.1.3. Evoluția ciclurilor de afaceri	100
3.2. Estimarea gradului de sincronizare dintre ciclurile de afaceri	104
3.2.1. Corelația statistică Pearson și Spearman. Corelația mobilă	105
3.2.2. Gradul de concordanță dintre ciclurile de afaceri	110
3.2.3. Corelația încrucișată (cross correlation)	112
3.2.4. Clusterizarea ciclurilor de afaceri	113

3.3.	Factorii care influențează convergența ciclurilor de afaceri	117
3.3.1.	Metoda de estimare utilizată	118
3.3.2.	Natura relațiilor dintre variabilele modelului	121
3.3.3.	Analiza variabilelor modelului. Interpretarea rezultatelor obținute	124
	Remarci finale	133
Bibliografie	135
Anexe	139
Abstract	155
Contents	157

Lista tabelelor		Pagina
Tabelul 1	Convergența veniturilor țărilor ECE cu zona euro	16
Tabelul 2	Testarea ipotezei de convergență beta absolută (pool data)	17
Tabelul 3	Evoluția decalajelor structurale dintre țările ECE și zona euro	24
Tabelul 4	Cei mai importanți parteneri comerciali ai României din zona euro (în primele zece economii ca destinație a schimburilor comerciale)	29
Tabelul 5	Gradul de integrare comercială a țărilor ECE cu nucleul, respectiv periferia zonei euro	30
Tabelul 6	Proporția exporturilor țărilor ECE către economiile din aceeași regiune	31
Tabelul 7	Metodologia de determinare a gradului de complexitate a comerțului	34
Tabelul 8	Evoluția ponderii comerțului intra-industrial cu UE-27	43
Tabelul 9	Indicele comerțului intra-industrial pentru cele mai importante categorii de bunuri (România, Germania, Franța, Italia) – 2010	44
Tabelul 10	Proporția țărilor din nucleul zonei euro în stocul de capital al economiilor ECE (2009)	47
Tabelul 11	Testul ADF aplicat seriilor de date incluse în SVAR	70
Tabelul 12	Numărul optim de laguri al celor 28 de modele VAR	71
Tabelul 13	Testele specifice reziduurilor celor 28 de modele VAR	73
Tabelul 14	Absorbția șocurilor cererii și ofertei agregate în economiile UE	76
Tabelul 15	Corelația bilaterală a șocurilor cererii și ale ofertei în zona euro	81
Tabelul 16	Corelația șocurilor cererii și ofertei cu nucleul zonei euro	83
Tabelul 17	Rezultatele aplicării metodei componentelor principale	100
Tabelul 18	Corelația ciclurilor de afaceri cu zona euro cu ajutorul filtrelor HP, BP, QT și PC1	106
Tabelul 19	Corelația ciclurilor de afaceri cu zona euro în 2 sub-perioade	108
Tabelul 20	Corelația încrucișată a ciclurilor de afaceri cu zona euro	113
Tabelul 21	Identificarea clustere pe baza ciclurilor de afaceri PC1, HP și BP (1998:1-2004:4; 2005:1-2011:1)	116
Tabelul 22	Relațiile dintre variabilele sistemului de ecuații simultane	122
Tabelul 23	Sincronizarea ciclurilor de afaceri în cazul celor 120 de perechi de economii	125
Tabelul 24	Gradul de integrare comercială bilaterală în cazul celor 120 de perechi de economii	126
Tabelul 25	Gradul de integrare financiară bilaterală în cazul celor 120 de perechi de economii	128
Tabelul 26	Gradul de specializare sectorială în cazul celor 120 de perechi de economii	130
Tabelul 27	Efectele agregate ale comerțului, integrării financiare și specializării	132

Lista figurilor		Pagina
Figura 1	Relația dintre ciclul de afaceri și convergența veniturilor	15
Figura 2	Evoluția procesului de convergență a României relativ la zona euro	15
Figura 3	Ipoteza convergenței absolute beta în cazul țărilor ECE (1995-2010)	16
Figura 4	Impactul convergenței structurale asupra sincronizării ciclurilor de afaceri	18
Figura 5	Divergența sectorială dintre România și zona euro (NACE 6)	21
Figura 6	Divergența sectorială dintre România și zona euro (NACE 31)	22
Figura 7	Evoluția schimburilor comerciale dintre România și UE-27	27
Figura 8	Ponderea relațiilor comerciale ale țărilor ECE cu UE-27 (2011)	28
Figura 9	Divergența structurii comerțului dintre România și zona euro	32
Figura 10	Analiza structurii exporturilor în funcție de șase categorii de produse (2011)	33

Figura 11	Conținutul tehnologic al exporturilor României către UE-27	36
Figura 12	Ponderea exporturilor mediu/high-tech în exporturile totale către UE-27 (2010)	37
Figura 13	Ponderea exporturilor bazate pe resurse/low-tech în exporturile totale către UE-27 (2010)	38
Figura 14	Conținutul tehnologic al importurilor României din UE-27	39
Figura 15	Structura importurilor din perspectiva coomplexității tehnologice (2010)	41
Figura 16	Ponderea investițiilor străine directe din partea țărilor UE-27 în stocul ISD (2009)	48
Figura 17	Structura fluxurilor de ISD în România (nucleu vs periferia zonei euro)	48
Figura 18	Gradul de intermediere bancară în țările ECE și țările din nucleul zonei euro (2010)	49
Figura 19	Evoluția ponderii creditării private în PIB 2001-2010	51
Figura 20	Ponderea capitalului străin în activele bancare din România	52
Figura 21	Structura capitalului bancar străin din România	52
Figurile 22.1 și 22.2	Șocurile cererii și ofertei agregate pe termen scurt	57
Figurile 23.1 și 23.2	Șocurile cererii și ofertei agregate pe termen lung	58
Figura 24	Evoluția PIB-ului real trimestrial în zona euro, România, Ungaria și Bulgaria	69
Figura 25	Stabilitatea modelelor SVAR ale României și zonei euro	72
Figura 26	Neutralizarea șocurilor pe latura ofertei în zona euro, România și Germania	75
Figura 27	Estimarea șocurilor cererii în economiile UE	77
Figura 28	Estimarea șocurilor ofertei în economiile UE	79
Figura 29	Corelația șocurilor cererii și ofertei țărilor zonei euro	80
Figura 30	Corelația șocurilor cererii și ofertei țărilor membre ale UE din afara zonei euro	82
Figura 31	Corelația șocurilor cererii și ofertei țărilor membre ale UE cu zona euro (2007:1-2012:3)	84
Figura 32	Corelația șocurilor cererii României cu zona euro, Germania, Italia, Franța, Olanda (interval mobil – 5 ani)	85
Figura 33	Corelația șocurilor ofertei României cu zona euro, Germania, Italia, Franța, Olanda (interval mobil – 5 ani)	86
Figura 34	Ciclurile de afaceri (BN, BP, HP, QT, PC1) ale celor mai importante economii ale zonei euro	101
Figura 35	Ciclurile de afaceri (BN, BP, HP, QT, PC1) ale țărilor din periferia zonei euro	102
Figura 36	Ciclurile de afaceri (BN, BP, HP, QT, PC1) ale economiilor ECE	103
Figura 37	Sincronizarea ciclurilor de afaceri ale țărilor ECE și Greciei cu zona euro (interval mobil – 5 ani)	109
Figura 38	Sincronizarea ciclurilor de afaceri ale țărilor din nucleul/periferia zonei euro (interval mobil – 5 ani)	110
Figura 39	Concordanța ciclurilor de afaceri cu zona euro	111
Figura 40	Determinarea clusterelor ciclurilor de afaceri pe baza PC1, HP și BP (1998-2011)	115
Figura 41	Relația dintre integrarea comercială și distanța geografică	125
Figura 42	Impactul comerțului asupra sincronizării bilaterale a ciclurilor de afaceri	127
Figura 43	Impactul integrării financiare asupra sincronizării bilaterale a ciclurilor de afaceri	128
Figura 44	Relația dintre decalajele bilaterale de dezvoltare și specializarea sectorială	129